

Правила за оценка и управление на риска на
Договорен фонд „Статус Финанси“

Организиран и управляван от УД „Статус
Капитал“ АД, гр. София

Дата: 29.06.2007 г.

Използвани съкращения:

„ЗППЦК“ – Закон за публичното предлагане на ценни книжа;
„Наредба №25“ - Наредба № 25 от 22.03.2006 година за изискванията към дейността на инвестиционните дружества и договорните фондове;
„Наредба №26“ – Наредба №26 от 22.03.2006 година за изискванията към дейността на управляващите дружества;
„КИС“ – колективни инвестиционни схеми или схема;
„Статус Финанси“, „Договорен фонд“, „Фондът“ – ДФ „Статус Финанси“, организиран и управляван от УД „Статус капитал“ АД;
„Управляващото дружество“, „Статус капитал“ АД – УД „Статус капитал“ АД.

ЦЕЛ НА ПРАВИЛАТА

Приемането на тези правила от съвета на директорите на УД „Статус Капитал“ АД цели да подпомогне управляващото дружество да отговори на новите изисквания на Наредба № 25 от 22.03.2006 година за изискванията към дейността на инвестиционните дружества и договорните фондове, предназначени да осигурят допълнителна защита на финансовата система, като създадат гаранции за наблюдението и управлението на рисковете, присъщи за дейността на КИС. Правилата на отделните КИС са предназначени да предпазят управляващото дружество и организираните и управлявани от него КИС от сериозни сътресения, дължащи се на недобре преценен размер на поетия риск. Мерките, описани в правилата, ще действат като допълнителна превенция на нарастването на риска за колективните инвестиционни схеми наред със залегналите в ЗППЦК и проспекта на „Статус Финанси“ императивни изисквания за диверсификация на инвестициите на договорния фонд. Приемането и спазването на тези правила цели да предотврати ситуация, при която фондът няма да е в състояние да посрещне своите задължения и ангажименти към инвеститорите.

I. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Настоящите правила регламентират модела за идентифициране, измерване, анализ и управление на рисковете, свързани със „Статус Финанси“.

Чл. 2. Правилата за управление на риска са част от инвестиционната политика на КИС, която е описана в Правилата и проспекта ѝ.

Чл. 3. Управляващото дружество идентифицира и измерва рисковите фактори, свързани с отделните инструменти, в които инвестира КИС, след което измерва общата експозиция на договорния фонд към тези фактори и взема решения за лимити, толерантност и управление на рисковете, типични за конкретната КИС.

II. ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА

Чл. 4. (1) Организационната структура в управляващото дружество, свързана с управлението на риска е триизмерна:

1. Съвет на директорите.
2. Изпълнителен директор.
3. Служители, работещи по договор в управляващото дружество.

(2) Когато организационната структура, определената в ал.1, е друга или се промени, следва да се гарантира спазването на основния принцип за разделянето на отговорностите между служителите с цел предотвратяване конфликти на интереси.

Чл. 5. Съветът на директорите има следните отговорности по управление на риска:

1. Приема правила за управление на риска и следи за тяхната актуализация.
2. Определя рисковата политика на КИС при създаването ѝ. Поради основната тежест на акциите в портфейла на фонда, политиката на „Статус Финанси“ може да бъде определена като рисковата.
3. Контролира рисковите фактори за договорния фонд чрез обсъждане на доклади, внесени от изпълнителния директор на Управляващото дружество и взема решения в границите на своите правомощия.
4. Извършва периодичен ежегоден преглед на политиките и стратегиите за управление на рисковете.
5. Взема решения за кадрово, софтуерно и друго осигуряване на дейностите по управление на риска.
6. Наред с отдела за управление на риска на управляващото дружество, следи текущо за спазването на тези правила и издава заповеди за съобразяване с тях до служителите на Управляващото дружество в случай, че това се налага, като участва активно в процеса по управление на риска.
7. Компетентен е да взема решения относно намаляване на позиции, заемани по решение на инвестиционния консултант и за промяна в диверсификацията на активите на договорния фонд в рамките на инвестиционната политика, залегнала в проспекта на „Статус Финанси“.

Чл. 6. Изпълнителният директор на Управляващото дружество има следните отговорности по управлението на риска:

1. Организира работата по правилно провеждане на приетата от Съвета на директорите политика по управление на риска.
2. Контролира спазването на приетите лимити.
3. Създава организация на работа, която осигурява спазването на определените лимити и нива на риск.
4. Следи за съответствие на използваните от съответните служители процедури по измерване, наблюдение и оценка на риска със закона, тези правила и проспектът на фонда. .
5. Взема решения за кадрово, материално-техническо и методическо осигуряване на дейностите по управление на риска.

Чл. 7. Отделът по управление на риска действа независимо от другите звена в управляващото дружество, отчита се пряко пред управителния орган и има следните функции:

1. Разработва и внедрява системата за управление на риска.
2. Изготвя и анализира ежемесечни отчети с цел оценка на риска на всяка позиция и на целия портфейл на КИС, в т.ч. спазването на определените лимити, предприема мерки за ограничаване на рисковите позиции и докладва за това на изпълнителния директор.

3. Извършва първоначална и текуща проверка на методите за оценка на риска и прави предложение за актуализиране или усъвършенстване на правилата за управление на риска и на лимитите и ги внася за одобрение от съвета на директорите на управляващото дружество.
4. Контролира входящите данни, необходими за оценка на риска съгласно приложим метод за достоверност и достатъчност
5. Участва в ежедневните процеси по планиране, наблюдение, управление и контрол на рисковете.
6. Изготвя доклади за състоянието на риска и внася същите за разглеждане, обсъждане и приемане от съвета на директорите.
7. Контролира спазването на установените от съвета на директорите лимити и уведомява при надвишаване на утвърдените лимити чрез изпълнителния директор.

III. ИДЕНТИФИКАЦИЯ И ИЗМЕРВАНЕ НА РИСКОВЕТЕ, СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТТА И ИНВЕСТИЦИИТЕ

Чл. 8. (1) Процесът по установяването, управлението и наблюдаването на рисковете има за цел да редуцира влиянието на външните и вътрешните рискови фактори върху инвестициите, включително на рисковете, произтичащи от макроикономическата среда.

(2) Процедурите за управление на риска включват:

- а) идентификация на риска;
- б) оценка на риска;
- в) избор на стратегия по отношение на риска;
- г) избор на начини за намаление степента на риска;
- д) контрол нивото на риска.

(3) Оценяването, анализа и мониторинга на рисковите фактори се извършва ежедневно от служителите в отделите по управление на риска.

Чл. 9. Рисковите фактори, които оказват влияние върху инвестициите на КИС са:

а) пазарен риск - възможността да се реализират загуби поради неблагоприятни изменения в цените на ценни книжа, пазарните лихвени проценти, валутни курсове и други. Компонентите на пазарния риск са:

аа) лихвен риск - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга поради изменение на нивото на лихвените проценти.

бб) валутен риск - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга или депозит, деноминирани във валута, различна от лев и евро, поради изменение на курса на обмяна между тази валута и лева или евро.

вв) ценови риск, свързан с инвестиции в акции или други дялови ценни книжа - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени.

б) кредитен риск – възможността от намаляване на стойността на позицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и държавите в които те извършват дейност;

в) операционен – възможността да се реализират загуби, свързани с грешки или несъвършенства в системата на организация, недостатъчно квалифициран персонал, неблагоприятни външни събития от нефинансов характер, включително и правен риск;

г) ликвиден риск – възможността от загуби от наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения.

е) риск от концентрация – възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към клиенти, групи свързани клиенти, клиенти от един и същ икономически отрасъл, географска област или възникнал от една и съща дейност, което може да причини значителни загуби, както и рискът, свързан с големи непреки кредитни експозиции.

IV. ПАЗАРЕН РИСК

Чл. 10. Управляващото дружество измерва лихвения риск чрез изчисляването на дюрация. Дюрацията е основната мярка за чувствителността на дадена ценна книга към изменението на нивото на лихвените проценти. УД използва метода на модифицираната дюрация, за да измери лихвения риск, свързан с всяка ценна книга, базирана на лихвен процент като облигации, лихвени суапи, фючърси, базирани на лихвени проценти, и фючърси, базирани на облигации.

Чл. 11. Управляващото дружество измерва валутния риск за всяка валута, различна от лев и евро. Валутният риск се измерва чрез използване на историческата волатилност на курса на съответната валута към лева или еврото спрямо нетната валутна експозиция.

Чл. 12. (1) Управляващото дружество измерва ценовия риск, свързан с инвестиции в акции чрез един от приложимите за съответния пазар на ценни книжа количествени методи:

1. Историческа волатилност, измерена чрез стандартно отклонение;
2. При невъзможност за прилагане на точка 1. и 2., УД използва стандартното отклонение на избрания индекс на регулирания пазар, на който се търгуват дадените акции като заместител при цялостния анализ на портфейлите.

(2) Показателите от предходната алинея се изчисляват веднъж в месеца.

Чл. 13. Общият риск на портфейла на договорния фонд се измерва чрез историческата волатилност на цената на дяловете/акциите, измерена чрез стандартно отклонение.

V. КРЕДИТЕН РИСК И РИСК НА НАСРЕЩНАТА СТРАНА

Чл. 14. Кредитен риск е общо рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на ценни книжа, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и неочаквани събития в държавите, в които те извършват дейност.

Чл. 15. УД разглежда три основни вида кредитен риск:

1. Контрагентен риск е рискът от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по извънборсови сделки.
2. Сетълмент риск е рискът, възникващ от възможността взаимните фондове да не получат насрещни парични средства или финансови инструменти от контрагент на

датата на сетълмент, след като те са изпълнили задълженията по дадени сделки към този контрагент. Управляващото дружество измерва този риск чрез стойността на всички неприключили сделки с една насрещна страна като процент от стойността на управлявания портфейл. Не се включват сделките, сключени при условие на сетълмент DVP (доставка срещу плащане) и на пазари с функциониращ клирингов механизъм.

3. Инвестиционен кредитен риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена дългова ценна книга поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др. Управляващото дружество извършва качествен и количествен кредитен анализ на базата на:

1. Финансовите отчети на емитента;
2. Капиталовата структура на емитента;
3. Обезпечението на емисията, в случаите когато емисията е обезпечена;
4. Управлението и репутацията на емитента.

Чл. 16. Лимитите за сделки и нивата на риск, **свързани с кредитния риск**, се одобряват и преразглеждат на тримесечие от съвета на директорите на Управляващото дружество по предложение на отдела за управление на риска

VI. ОПЕРАЦИОНЕН РИСК

Чл. 17. (1) Оперативните рискове могат да бъдат:

а. Вътрешни – свързани с организацията на работата на Управляващото дружество във връзка с управлението на колективните инвестиционни схеми.

б. Външни – свързани с макроикономически, политически и други фактори, които оказват и/или могат да окажат влияние върху дейността на управляващото дружество във връзка с управлението на колективните инвестиционни схеми.

(2) Вътрешните оперативни рискове се състоят без да се ограничават до:

- а. Рискове свързани с персонал;
- б. Технологичен риск.

(3) Външните оперативни рискове се състоят без да се ограничават до:

- а. Риск на обкръжаващата среда;
- б. Риск от физическо вмешателство.

Чл. 18. (1) Оценката на оперативните рискове, свързани с дейността на „Статус Финанси“ се извършва от отдела за вътрешен контрол.

(2) Останалите служители, работещи в Управляващото дружество, оказват пълно съдействие на отдела за вътрешен контрол

(3) Рисковете, свързани с дейността на договорния фонд се оценяват с една от следните оценки:

1. нисък – когато всички рискове са покрити с адекватни контролни процедури с висока ефективност и липсват или са налице незначителни отклонения;

2. среден – когато всички рискове са покрити в известна степен с контролни процедури с недостатъчна ефективност;

3. висок – когато не всички рискове са покрити с контролни процедури и/или процедурите на предварителния контрол липсват или не действат ефективно, в резултат на което е нарушено спазването на принципите за добро управление и прозрачност.

Чл. 19. (1) Рискове, свързани с персонала, това са рисковете от загуби, свързани с възможността от грешки, недобронамереност, недостатъчна квалификация, неблагоприятни изменения в трудовото законодателство.

(2) Методи за управление на рисковете, свързани с персонала

- Ясно дефиниране на вътрешни правила относно правата и задълженията на служителите;
- Ясно дефинирани вътрешни правила за достъп до информационните системи и бази данни на управляващото дружество;
- Регулярни обучения на персонала по теми свързани с:
 - финансова теория и практика;
 - управление на риска;
 - нормативната база имащи отношение към дейността на колективните инвестиционни схеми;
 - информационни технологии и сигурност;
 - други.
- Регулярни срещи между отделните звена на управляващото дружество за обмяна на опит, впечатления и препоръки, по отношение на източниците на риск и търсене на решения за управлението и минимизирането им;
- Ежегодни събеседвания и оценка на персонала;
- Поддържане на отворени, открити комуникации между различните звена в управляващото дружество;

Чл. 20. (1) Технологичен риск, това са рисковете, свързани със загуби, обусловени от несъвършенството на използваните технологии - неадекватност на провежданите операции, липса на прецизност на методите на обработка на данните, ниско качество на използваните данни.

(2) Методи за управлението на технологичните рискове

- архивиране на информационната система на колективните инвестиционни схеми;
- Процедура за възстановяване на работоспособността на информационната система на колективните инвестиционни схеми;
- Организация и управление на достъпа на потребителите до информационната система на колективните инвестиционни схеми;
 - Дефиниране на различни класове информация съхранявана в УД
 - Дефиниране на нива на достъп на служителите на управляващото дружество според длъжностната им характеристика.

Чл. 21. (1) Риск на обкръжаващата среда, това са рисковете, свързани с възможните загуби, свързани с изменения в средата от нефинансов характер, в

която оперира Фонда - изменения в законодателството, политически изменения, изменения в данъчната система.

(2) Методи за управление на рисковете свързани с обкръжаващата среда

- Поддържане на актуална база данни с нормативната регламентация, имаща отношение към дейността на колективните инвестиционни схеми;
- Използване на външни консултанти и юридически кантори в случай на необходимост за имплементиране на нормативните изисквания спрямо дейността на управляващото дружество във връзка с управлението на колективните инвестиционни схеми;
- Вземане на активно участие в публичните обсъждания по отношение планирани промени в нормативната уредба, касаеща дейността на управляващото дружество във връзка с управлението на колективните инвестиционни схеми;

Чл. 22. (1) Риск от физическо вмешателство – това са рисковете, асоциирани със загуби, в следствие на непосредствено физическо вмешателство в дейността на колективните инвестиционни схеми – грабеж, терористичен акт, непозволено проникване в информационната система на Фонда или Управляващото Дружество.

(2) Методи за управление на риска от физическо вмешателство

- Сключване на договор с охранителна фирма за осъществяване на 24-часов наблюдение и контрол на помещенията в които се намират технологичните средства и архивите на управляващото дружество във връзка с управлението на колективните инвестиционни схеми;
- Профилактика на регулярна база на въведените системи за наблюдение и контрол;
- Разработване на процедура за евакуация на служителите в случаите на непосредствено физическо вмешателство в дейността на колективните инвестиционни схеми;
- Процедура за докладване на инциденти.

Чл. 23. (1) Съветът на директорите на Управляващото дружество утвърждава дългосрочната стратегия за управление на операционния риск на „Статус Финанси“ (за срок от минимум 3 години) в едномесечен срок от влизане в сила на тези правила. На база на утвърдената дългосрочна стратегия отделът за управление на риска на Управляващото дружество разработва краткосрочна стратегия за управление на операционния риск на договорния фонд в началото на всяко календарно шестмесечие, а за пръв път - в срок от две седмици след приемане на дългосрочната стратегия от съвета на директорите.

(2) Дългосрочната стратегия за управление на риска, утвърдена от съвета на директорите задължително отчита темпа на нарастване на дейността на Управляващото дружество, броя на управляваните от него КИС, натовареността и подготовката на персонала на Управляващото дружество, евентуално различните алгоритми за изчисляване на нетната стойност на активите, необходимият и наличен управленски софтуер и други.

(3) Краткосрочната стратегия на управление на операционния риск включва задължително мерки за улесняване на обработката и анализа на данни, мерки за контрол върху загубата на данни или ползването им от неоправомощени лица, мерки за ограничаване на операционния риск във връзка с мрежата, създадена от УД „Статус капитал“ АД за продажба на дяловете на КИС, действия при кризисни обстоятелства, и други.

VII. РИСК ОТ КОНЦЕНТРАЦИЯ

Чл. 24. (1) Управляващото дружество не може да инвестира повече от 20 на сто от активите на „Статус Финанси“ във влогове в една банка.

(2) Рисковата експозиция на КИС към насрещната страна по сделка с деривативни финансови инструменти, търгувани на извънборсови пазари, не може да надхвърля 10 на сто от активите, когато насрещната страна е банка по чл. 195, ал. 1, т. 6 ЗППЦК, а в останалите случаи - 5 на сто от активите.

(3) Управляващото дружество може да инвестира до 10 на сто от активите на КИС в ценни книжа или в инструменти на паричния пазар, издадени от един емитент, при условие че общата стойност на тези инвестиции не надвишава 40 на сто от активите на колективната инвестиционна схема. При изчисляване на общата стойност на активите по изречение първо не се вземат предвид ценните книжа и инструментите на паричния пазар по ал. 6.

(4) Общата стойност на инвестициите по ал. 1 - 3 в ценни книжа или инструменти на паричния пазар, издадени от едно лице, влоговете при това лице, както и експозицията към същото лице, възникнала в резултат на сделки с деривативни финансови инструменти, търгувани на извънборсови пазари, не трябва да надхвърля 20 на сто от активите на колективната инвестиционна схема.

(5) Управляващото дружество може да инвестира до 35 на сто от активите на КИС в ценни книжа и инструменти на паричния пазар, издадени от един емитент, ако ценните книжа и инструментите на паричния пазар са издадени или гарантирани от Република България, друга държава членка, от техни местни органи, от трета държава или от публична международна организация, в която членува поне една държава членка.

(6) Общата стойност на инвестициите по ал. 1 - 6 в ценни книжа или инструменти на паричния пазар, издадени от едно лице, влоговете при това лице, както и експозицията към същото лице, възникнала в резултат на сделки с деривативни финансови инструменти, не може да надхвърля 35 на сто от активите на колективната инвестиционна схема.

(7) Лицата, принадлежащи към една група за целите на съставяне на консолидиран финансов отчет съгласно признатите счетоводни стандарти, се разглеждат като едно лице при прилагане на ограниченията по ал. 1 - 7.

(8) Общата стойност на инвестициите в ценни книжа или инструменти на паричния пазар, емитирани от една група, не може да надхвърля 20 на сто от стойността на активите на колективната инвестиционна схема.

(9) Колективна инвестиционна схема не може да придобива повече от:

1. десет на сто от акциите без право на глас, издадени от едно лице;
2. десет на сто от облигациите или други дългови ценни книжа, издадени от едно лице;
3. двадесет и пет на сто от дяловете на една колективна инвестиционна схема, получила разрешение за извършване на дейност съгласно Директива 85/611/ЕИО на Съвета и/или друга колективна инвестиционна схема по смисъла на § 1, т. 26 от ДР на ЗППЦК, независимо дали е със седалище в държава членка или не;
4. десет на сто от инструментите на паричния пазар, издадени от едно лице.

(10) Управляващото дружество може да инвестира не повече от 10 на сто от активите на колективната инвестиционна схема, които управлява в дяловете на

една колективна инвестиционна схема, получила разрешение за извършване на дейност съгласно Директива 85/611/ЕИО на Съвета или друга колективна инвестиционна схема по смисъла на § 1, т. 26 от допълнителните разпоредби, независимо дали е със седалище в държава членка или не.

(11) Общият размер на инвестициите в дялове на колективни инвестиционни схеми по смисъла на § 1, т. 26 от ДР на ЗППЦК, независимо дали са със седалище в държава членка или не, различни от колективна инвестиционна схема, получила разрешение за извършване на дейност съгласно Директива 85/611/ЕИО на Съвета, не може да надхвърля 30 на сто от активите на КИС.

(12) Ограниченията по ал. 3, 5, 6 и ал. 9, т. 1 не се прилагат, когато се упражняват права на записване, произтичащи от ценни книжа и инструменти на паричния пазар, които са част от активите на колективната инвестиционна схема.

Чл. 25 (1) При нарушение на инвестиционните ограничения от предходния член по причини извън контрола на Управляващото дружество, то е длъжно в 7-дневен срок от установяване на нарушението да уведоми Комисията, като предложи програма с мерки за привеждане на активите в съответствие с изискванията на закона до 6 месеца от извършването на нарушението.

(2) Управляващото дружество създава и поддържа системи за наблюдение и контрол на големите експозиции, свързани с поемане на емисии в периода между датата на първоначалния ангажимент и работен ден първи, отчитайки рисковете, свързани с конкретния пазар.

VIII. ЛИКВИДЕН РИСК

Чл. 26. (1) Ликвидният риск може да предизвика следните негативни последици: а) невъзможност да се платят задължения, чийто падеж е настъпил; б) реализиране на загуба на пазара на финансови инструменти като резултат от ранна или принудителна продажба на активи с оглед предотвратяване на ликвидна криза; и в) пропуснатата полза (във връзка с очаквано благоприятно развитие на пазара на финансови инструменти) поради липса на ликвидни средства. Тези последици ясно показват връзката между ликвиден и пазарен риск.

(2) Ликвидният риск е функция на следните две явления:

- недостиг на ликвидни средства у договорния фонд, предизвикани от непланирано големи поръчки и/или многобройни поръчки за обратно изкупуване;
- ликвиден риск, свързан с пазара на финансови инструменти, е рискът, че Управляващото дружество няма да може да затвори дадена позиция, открита за сметка на договорния фонд по или близо до нейната пазарна стойност поради липса на дълбочина на пазара или срив на пазара на съответния финансов инструмент.

Именно съчетанието от двата риска, посочени по-горе, води до реализацията на същинския ликвиден риск. Това настъпва, когато ликвидните задължения и неликвидните активи не са балансирани правилно. Стратегията за справяне с ликвидния риск е правилното (съгласувано във времево отношение) управление на паричните потоци. Недостигът на ликвидни средства може да бъде предизвикан или катализиран от реализацията на други рискове (например, възникването на непредвидено изискуемо задължение вследствие на загуба или неизпълнение, породено от недобро управление на операционния риск). Реализирането на операционния риск може да доведе до отрицателен ефект за репутацията на Управляващото дружество и управляваните от него КИС, на свой ред

предизвиквайки промяна в поведението на клиентите (подаване на поръчки за обратно изкупуване). По тази причина ефективното управление на останалите рискове, съществуващи за Управляващото дружество, води до минимизиране и на ликвидния риск. Възможно е обаче нарастването на ликвидния риск за договорния фонд да бъде предизвикано от негативни тенденции на пазарите на финансови инструменти като цяло, в който случай възможностите за влияние на Управляващото дружество върху нарастването на риска са силно ограничени. Стратегията на Управляващото дружество по отношение на „Статус Финанси“ е да минимизира този риск посредством едновременно инвестиране на няколко пазара на финансови инструменти, разположени в различни държави.

Предвид горното, методите за контрол и управление на ликвидния риск са, както следва:

- добро и прозрачно управление на цялостната дейност на договорния фонд, което да минимизира риска от влошаване на неговата и на Управляващото дружество репутация. За целта отдела за работа с клиенти на Управляващото дружество, съветът на директорите и отдела за управление на риска утвърждават процедури за разкриване на информация на интернет сайта на Управляващото дружество относно предприетите мерки за контрол и минимизиране на различните видове риск, съществуващи за различните КИС, управлявани от него;
- внимателно следене на тенденциите на пазарите на финансови инструменти в региона на Българския полуостров, еврозоната и в световен план и изготвяне на краткосрочни и средносрочни анализи за тяхното развитие; изготвяне на редовни анализи на позициите, включени в портфейла на договорния фонд с цел максимално удължаване на срока за реакция в случай на необходимост от промяна на инвестиционната стратегия и реструктуриране на портфейла с цел избягване на потенциални ликвидни кризи (посредством увеличаване дела на ликвидните и свръхликвидните активи);
- внимателна преценка на срока за изпълнение на поръчките за обратно изкупуване, посочен в проспекта (в рамките на допустимия от закона срок), за да може Управляващото дружество безпроблемно да осигури необходимите средства с цел удовлетворяване искането на инвеститорите.;
- поддържане на резерви (парични средства на каса и по сметки в лева, евро и долари) с цел покриване на непредвидени искания за обратно изкупуване;
- наблюдение на пазара на финансови инструменти и основно позициите, чиято ликвидност намалява и при нужда намаляване или освобождаване от тези позиции;
- добро управление на паричните потоци.

IX. СПЕЦИФИЧНИ (ПРИОРИТЕТНО ПРИЛОЖИМИ) РИСКОВЕ, ПРОДИКТУВАНИ ОТ ИНВЕСТИЦИОННИЯ ПРОФИЛ И КОНКРЕТНА ИНВЕСТИЦИОННА ПОЛИТИКА НА „СТАТУС ФИНАНСИ“ И НАЧИНИ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕТО ИМ

Чл. 27. Поради насочеността на ДФ Статус Финанси към инвестиране във финансови компании ориентирани към пазарите от Източна Европа специфичните рискове могат да се дефинират така:

- Политически риск – риск от негативно движение на пазарите от Югоизточна Европа, свързани с рязка промяна на политическата

обстановка в дадена държава, като настъпване на политически кризи, регионални конфликти, налагане на международни санкции.

- Риск от неблагоприятна промяна на правната уредба в която оперира съответния пазар или финансовата му система.
- Риск от липса на достатъчно информация за взимане на адекватни и навременни инвестиционни решения.
- Специфични за всяка отделна държава макроикономически рискове, като валутна криза, риск от девалвация на валута, хиперинфлация, банкова криза.
- Прехвърляне на смущения в банковата система от трети страни.

Основните начини за ограничаване на горните рискове е свързана с

- Диверсификация на портфейла на фонда по държави, като делът на всяка държава в портфейла се определя в зависимост от конкретната политическа и икономическа обстановка.
- Постоянно следене на правната уредба на капиталовия пазар в отделните държави, към които са насочени инвестициите на „Статус Финанси“.
- Инвестиране в позиции за които има достатъчно информация за вземане на адекватни инвестиционни решения.
- Постоянно наблюдение на текущата макроикономическа ситуация в съответните държави и прогнозите свързани с бъдещото развитие на икономиките.
- Наблюдаване на развитието на банковите системи в трети страни, които е възможно да окажат влияние върху финансовия сектор в Източна Европа.

Х. НАБЛЮДЕНИЕ И ПЕРИОДИЧНА ОЦЕНКА ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ НА ВЪТРЕШНИТЕ ПРАВИЛА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Чл. 28. Управляващото дружество задължително оценява рисковете, свързани с портфейлите на управляваните от него колективни инвестиционни схеми, използвайки данни за фиксиран период време (напр. месец, година и т.н.) като актуализира входящите данни на дневна база.

Чл. 29. Отделът за вътрешен контрол извършва поне веднъж годишно проверка на процеса по управление и измерване на риска, която включва най-малко проверка на:

1. пълнотата на документацията, свързана с правилата по управление на риска и организацията на отдела за контрол на риска;
2. отчитането на оценките на риска в ежедневното управление на риска и целостта на управленската информационна система;
3. процеса на одобрение на методите и системите за оценка на риска;
4. обхвата на основните рискове и утвърждаване на всички съществени промени в процеса на измерване на риска;
5. точността и пълнотата на данните за позициите, точността и уместността на допусканията за волатилност и корелация, както и точността на оценката и изчисленията за чувствителност към риск;

6. съвместимостта, навременността и надеждността на източниците на данни, включително независимостта на информационните източници;

7. резултатите от тестовете за валидност и точност на използваните методи.

XI. ВИДОВЕ ДЕРИВАТИВНИ ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ, ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ХЕДЖИРАНЕ

Чл. 30. (1) Управляващото дружество сключва сделки с деривативни инструменти единствено с цел управление на риска (хеджиране).

(2) Управляващото дружество търгува за сметка на колективната инвестиционна схема само с деривативни финансови инструменти, които отговарят на следните критерии:

1. деривативни финансови инструменти, включително еквивалентни на тях инструменти, задълженията по които могат да бъдат изпълнени чрез парично плащане, търгувани на регулирани пазари по чл. 195, ал. 1, т. 1 – 3 от ЗППЦК и/или деривативни финансови инструменти, търгувани на извънборсови пазари, при условие че:

а) базовите им активи са ценни книжа, финансови индекси, лихвени проценти, валута или валутни курсове, в които инвестиционното дружество от отворен тип, съответно договорният фонд, може да инвестира съгласно инвестиционната си политика, определена в устава, съответно правилата си;

б) деривативни финансови инструменти, търгувани на извънборсови пазари, които отговарят на следните условия:

аа) насрещната страна по сделката с тези деривативни финансови инструменти е обект на надежден надзор и отговаря на изисквания, определени от заместник-председателя;

бб) могат да се оценяват ежедневно по общоприети, подлежащи на проверка методи, и във всеки един момент могат да бъдат продадени, ликвидирани или закрити чрез офсетова сделка по справедлива стойност

Чл. 31. Деривативните финансови инструменти, в които Управляващото дружество инвестира за сметка на КИС с цел управление на риска са:

- лихвени фючърси,
- договори за форуърдни курсове
- форуърдни ангажименти за покупка или продажба на дългови инструменти
- опции върху лихвени проценти
- опции върху дългови инструменти,
- опции върху акции,
- опции върху финансови фючърси,
- опции върху суапове и
- опции върху валутни курсове
- варианти върху дългови инструменти
- варианти върху акции
- суапове

Чл. 32. (1) Управляващото дружество, което действа за сметка на КИС, води и съхранява отчетна информация по видове хеджиращи сделки и представя в комисията информацията по чл. 48, ал. 3, буква "б" от Наредба 25 към месечния отчет на КИС.

(2) При управление на активите на КИС управляващото дружество ежедневно следи и оценява ефективността на хеджирането, като прилага принципите на Международен Счетоводен Стандарт 39.

XII. СЧЕТОВОДНИ ПРОЦЕДУРИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Чл. 33. Основна цел на счетоводните процедури е адекватното събиране, обработване и представяне на достоверна, систематизирана и навременна информация за степента на риск, на която са изложени клиентските портфейли или колективни инвестиционни схеми, управлявани от управляващото дружество.

Чл. 34. Своевременното и вярно представяне на информацията за степента на изложеност на риск пред Съвета на директорите е предпоставка за недопускане на концентрация на рисковете и понасяне на финансови загуби.

Чл. 35. Счетоводните процедури трябва да осигуряват всеобхватност на стопанските процеси, като по този начин се минимизира рискът от загуба и изкривяване на информацията за моментното състояние на клиентските портфейли или колективни инвестиционни схеми, управлявани от управляващото дружество.

Чл. 36. Счетоводните процедури трябва да осигуряват подходящо структуриране на финансово-счетоводната информация за целите на управление на рисковете от управляващото дружество. Това се постига чрез детайлизиране и адекватно групиране на информацията от първичните счетоводни документи, на базата на индивидуалния сметкоплан и специализирано програмно осигуряване.

Чл. 37. За осъществяване на целите, стоящи пред счетоводните процедури за управление на рисковете е необходимо съгласуваност с всички звена в управляващото дружество.

Чл. 38. Предпоставките за правилното функциониране на счетоводните процедури са следните:

1. Спазване на одобрената от Съвета на директорите счетоводна политика, изработена в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети;
2. Вярно, точно и своевременно осчетоводяване на стопанските процеси;
3. Осигуряване на необходимия информационен поток към счетоводното звено;
4. Навременност на подаваната към счетоводното звено информация;
5. Структуриране на индивидуалния сметкоплан за целите на получаване на необходимата счетоводна информация;
6. Активно взаимодействие със Отделът за управление на риска и другите звена на управляващото дружество за получаване на вярна и навременна информация за степента на изложеност на риск;
7. Наличие на програмни продукти, целящи автоматизиране на процесите, систематизиране на информацията, улесняване достъпа на данните от първичните документи и източници и надеждното им архивиране;

8. Организационна структура на счетоводното звено в съответствие с нуждите на управляващото дружество, при ясно определени права, отговорности и нива на достъп до информацията;
9. Ежедневно осчетоводяване на всички операции, както и преоценка на ценните книжа в портфейлите на клиентите и колективни инвестиционни схеми, управлявани от управляващото дружество, съобразно нормативните изисквания и възприетата счетоводна политика;
10. Ежедневно извличане, предоставяне на други звена и на ръководството на управляващото дружество, както и анализ на информацията за оценка на рисковете. Ежедневно изготвяне на баланс и аналитична оборотна ведомост и активно участие при изготвяне на ежедневните справки;
11. Предвиждане на коригиращи действия при допускане на грешки от различно естество в счетоводното звено;
12. Възможност за контрол на дейността от Отделът за вътрешен контрол и Съвета на директорите на управляващото дружество;
13. Надеждно съхраняване на хартиените носители на информация чрез осигуряването на подходящи помещения за това.

Чл. 39. Управляващото дружество определя източниците на ценова информация, данните от които ще се ползват за ежедневна и/или ежемесечна преоценка на позициите в портфейла на клиенти или колективни инвестиционни схеми, управлявани от управляващото дружество, както и отговорните за това служители.

Чл. 40. Източници на цени са регулираните пазари на ценни книжа – Българска фондова борса АД и чуждестранни регулирани пазари, на които се търгуват ценни книжа.

Чл. 41. Източници на котировки могат да бъдат признати световни информационни агенции като REUTERS, BLOOMBERG и т.н. За оценка на българските държавни ценни книжа могат да се ползват котировки от първични дилъри за тях, като в този случай се изисква да се определят дилърите и отговорните лица за колектиране и обработка на информацията.

Чл. 42. За всяка от позициите във финансови инструменти, които нямат текущи котировки за цени се определя метод за пресмятане на справедливата ѝ цена, като този метод се следва последователно. Отговорните за пресмятането на справедливите цени длъжностни лица, трябва да могат да дават разяснения по калкулациите и периодично да проверяват пригодността и адекватността на използваните методи.

Чл. 43. Управляващото дружество следва да делегира отговорности на служители, които да следят за отклоненията в сетълмента по сделките с дългови инструменти, акции, валути и стоки.

XIII. АДМИНИСТРАТИВНИ ПРОЦЕДУРИ

Чл. 44. Правилата, уреждащи вътрешната организация и отговорностите, трябва да осигуряват и съдържат:

- а) идентифициране, събиране и разпространяване в подходяща форма и срокове на надеждна и достоверна информация, която позволява на всяко лице в управляващото дружество да поеме определена отговорност;
- б) ефективна комуникация по хоризонтална и вертикална линия и на всички йерархични нива на дружеството;

- в) политики и процедури за разрешаване и одобряване;
- г) политики и процедури за разделяне на отговорностите по начин, който не позволява един служител едновременно да носи отговорност по одобряване, изпълнение, осчетоводяване и контрол на сделките;
- д) политики и процедури за достъп до информацията;
- е) правила за управление на човешките ресурси.

Чл. 45. Административни процедури, необходими за осъществяване на дейността на управляващото дружество са:

1. Процедура за одобряване или коригиране на вътрешните правила;
2. Наличие на система за вътрешен контрол;
3. Поредица от действия на служители, във връзка с осъществяване на дейността на управляващото дружество, съобразно издадения му лиценз;
4. Упълномощаване на служители за потвърждаване и подписване на документи в рамките на дейността на управляващото дружество;
5. Процедура за създаване, функциониране и управление на данните и документите в управляващото дружество, включително и тяхното архивиране;
6. Администриране и управление на информационната система;
7. Правила и отговорни служители за уведомяване на Комисията за финансов надзор относно дейността на управляващото дружество.

Чл. 46. Във вътрешните правила управляващото дружество регламентира случаите на конфиденциалност при работа с вътрешна информация, както и нормите за поведение на служителите по отношение на клиентите на управляващото дружество, в случаи, когато услугата, искана от клиент, се отнася до инвестиция, информацията за която не е публично достояние.

Чл. 47. (1) В срок до два месеца от края на всяка календарна година отделът за вътрешен контрол в Управляващото дружество извършва веднъж годишно проверка на процеса по управление и измерване на риска на „Статус Финанси“, която включва най-малко проверка на:

1. пълнотата на документацията, свързана с правилата по управление на риска и организацията на отдела за контрол на риска;
2. отчитането на оценките на риска в ежедневното управление на риска и целостта на управленската информационна система;
3. процеса на одобрение на методите и системите за оценка на риска;
4. обхвата на основните рискове и утвърждаване на всички съществени промени в процеса на измерване на риска;
5. точността и пълнотата на данните за позициите, точността и уместността на допусканията за волатилност и корелация, както и точността на оценката и изчисленията за чувствителност към риск;
6. съвместимостта, навременността и надеждността на източниците на данни, включително независимостта на информационните източници;
7. резултатите от тестовете за валидност и точност на използваните методи.

(2) Проверката на процеса по управление на риска се документира, а отделът за управление на риска и останалите служители на Управляващото дружество оказват пълно съдействие на отдела „Вътрешен контрол“ при провеждане на проверката.

(3) Констатациите от доклада на „Вътрешен контрол“ на свой ред се представят за разглеждане от изпълнителния директор на Управляващото дружество на заседание на съвета на директорите, който прави анализ и съответно взема решение за запазване на статуквото, предприемане на допълнителни мерки за ограничаване на риска, промяна на стратегията за управление на риска, наказания или поощрения на служителите, имащи отношение към контрола на риска. Въз основа на направения доклад съветът на директорите може да приеме промени в правилата за управление на риска, които се внасят в комисията за одобрение по реда на чл. 192, ал. 3 ЗППЦК в срок не по-късно от 7 дни след датата на приемането им.

Чл. 48. В срок до 15-о число на месеца, следващ месеца, за който се отнася отделът за управление на риска изготвя ежемесечни отчети с цел оценка на риска на всяка позиция и на целия портфейл на КИС, в т.ч. спазването на определените лимити, предприема мерки за ограничаване на рисковите позиции и докладва за това на изпълнителния директор.

Чл. 49 (1) В случай, че в хода на обичайната си дейност или при осъществяване на проверките по чл.44 или чл.45 по-горе отделът „Вътрешен контрол“, отделът за управление на риска или член на съвета на директорите на Управляващото дружество се натъкне на грешка, нередност, неправилна употреба на информация или данни, измами или злоупотреби, които могат да доведат или са довели до създаване на риск за договорния фонд, съответният служител/член на съвета на директорите незабавно уведомява, както следва:

- Отделът „Вътрешен контрол“ и отделът за управление на риска – изпълнителния директор;
- Член на съвета на директорите – съветът на директорите, като в зависимост от сериозността на констатираното обстоятелство може да поиска свикване на съвета от неговия председател.

(2) По-висшият орган незабавно изслушва констатацията на съответния директор/служител и разглежда евентуалните доказателства към нея. В случай, че съответното обстоятелство е свързано и с поведението на служител/и на Управляващото дружество, задължително се изслушва и тяхното обяснение. В срок до 3 работни дни от извършване на действията по предходното изречение, съответният компетентен орган е длъжен да класифицира съответното обстоятелство по вид риск, да приеме мерки за справяне с него и да натоварен конкретен служител с тяхното прилагане.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Настоящите правила за управление на риска на „Статус Финанси“ са приети от съвета на директорите на УД „Статус Капитал“ АД на 29.06.2007 година.

Съвет на директорите:

(Владислав Панчев Панев)

(Радослав Милев Кацаров)

(Мария Димова Сивкова)